

írók száma kétszeresen meg fogja haladni annak kijött főszeszegét ki fog merni ké-

Azt, hogy e négyüléseken csupán nagykorúak irhassák alá a kérvényeket, minden terület rendőrsége ellenőrizheti s nagyobb hitelesség okáért az ilyen kérvényeket szükségesnek látjuk a helyi a rendőrönkök által láttamoztatni.

Ez lenne véleményünk szerint válasz a mikénti teendőkre nézve.

Jó lenne a körülményeket számba venni és a munkát megkezdeni míg nap-pal vagyon. A végromlás féltésének ha egy vagy más uton minden elejét nem vesszük, elvesztünk menthetetlenül. Okuljunk elődeink a Hunn és Avar testvéreink példáján, kik szintén nem hallgattak a közös érdekek szavára, önzésük miatt enyésztek el és lettek rabjaivá más nemzeteknek, mi reánk is ezen sors vár, ha közös édes anyánk a szegény annyit zaklatott haza érdekei eleibe helyezték önérdelmeinket s a semmit tevés lágy, de bünső párnáján tovább fogunk szende-regni.

Munkára tehát mig nem késő!

Ny y.

Vidéki hírek. Beregszászon egy zsidó fiú, ki elmebeteg volt, egy éjjel a szülei háztól elszökött, a szaka hegyi mély völgyek egyikében találatot meg halva. A heti vársára összegyűlt nép közt azon hiedelem uralkodott, hogy a fiút elvitte az ördög, mert szeritők az ördög minden évben el visz egy zsidót s az idén ez lett az áldozat. Haynald Lajos kalocsai érsek Bácsban saját költségén nagyszerű leánytanodát állított fel. Ejjén a derék főpap! Szatmárt a színházban egy réz-szeg örmester garázdálkodott, karját is több-bekét meg is szur. Becsukatott. Egy paraszt asszony Dolnje-Prilisce-ben négy gyermeket szült, három fiút és egy leányt. Verseket azután adóvégrehajtó, ki egy 11 éves leánykán erőszakot tett törvény elé idéztetett. Dornón egy asszony gömböt szedett s megfojtván azt mevette, de nem sokára rosszul lett s reggelre meghalt. Brassón egy katona a czéllövészetnél magát meglötte. Az orovical börtönből egy híres rabló főnök Robur megszökött.

A székely-kivándorlás meg-szüntetése érdekében.

Gróf Széchenyi István hazánk nagyfia ezt mondá: „Oly kevesen vagyunk mi magyarok, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni.”

Van-e magyar, ki eme hazafias aggodalomból keletkezett szavak igazságát kétségbe merné vonni? De van-e magyar ember, ki ne crúzná eme szavak ropzatt horderejét? En azt hiszem, hogy nincs.

A magyar nemzet, mióta megtelepedett e hon határain, folytonosan öldöklő harcokat folytatott részint saját existenciájáért, részben pedig a keresztény vallás, s így Európa érde-keiben és ez utóbbi több magyar életét vitte el áldozatul, mint az előbbi, pedig az is igen, igen sok magyar életbe került már. Es szegényeire egész Európának, az a nemzet, mely 300 éven keresztül védelme volt, mely megett kultúrát, iparát, kereskedelmét fejleszthet, — még ma is nemzeti lételetért kénytelen küzde-les és épen azok ellen, kiket a végpusztulástól saját testével védett meg.

Végteles jól esett lelkeink, hogy a szé-kely nemzet kivándorlása megállításá érdeké-ben, egyszer valahára már a nemzet a cselek-

vés terére kíván lépni. De épen oly leverőleg hatott reám az, hogy ezen ügyben is a nem-zetnek kell tennie kormányá nélkül, ha a vég-teleenségbe nem akarja annak megkezdését el-halasztani.

A magyar nemzeti kormány, mely pedig a honmentés nagy munkájára vállalkozott, kö-rülbelül fél éve már, hogy a kormányon ül és tekintsen bárki végig ez idő alatti múltján, nem fog ott egyebet látni habozásánál, nem fog látni egyetlen mozzanatot, mely a nemzet anyagi vagy szellemi haladását csak egy nyom-mal is előbbre vitte volna.

A székely népek, természetlen megéyik-ben tulzaporodottságuk miatt, már tovább is megmaradni lehetetlen és kénytelenek tömeg-stől kivándorolni más oly vidékre, hol meg-élehetősüket biztosítsák.

Mindennek dacára a kormány maig sem gondolt ki czélszerű eszmét, mely által e bajon segíthetne. Sőt tetlenül nézi mint fog-e szegény hazának népe ezáltal napról napra; tetlenül nézi, mint fogyunk mi magyarok, a kik oly kevesen vagyunk, hogy nagy Széchenyink szerint „még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni.”

Pedig hazánkfai, a székely nép a magyar nemzetnek magva, ereje, kovásza; tisztább ma-gyar elem a két magyar hazában nincs, mint épen székely testvéreink és a velők rokon csánéok, kik a Brassó melletti Királyföldön levő hét faluban laknak és ez utóbbiak t. i. csáné magyar rokonaink még nagyobb men-nyiségben vándorolnak ki hazánkfól, mint a székelyek is.

Biztos forrásból tudom, hogy 1873-ik év végéig 80,000-ot meghaladó csáné testvéreink vándoroltak ki Bukovinába a tulzaporodás miatt. És a magyar nemzeti kormány 1867. óta tartja kezében hazánk és nemzetünk sor-át és még maig sem tettek e nagy horderejű ügyben semmit.

Behunytt szemmel, összedugott kézzel né-zik, mint fogy, mint pusztul, a különben is oly maroknyi nemzet, melyet a dúló veszes csa-ták egy évezreden keresztül folytonosan pusztí-tva, már csaknem egészen felemésztek.

Hol állnak onok uraim az 1848-iki nem-zeti kormány megett, a mely 1848-ik évi már-cius 16-án kezdte meg működését és már az-után évi július hó 26-án törvényjavaslatot tett le e tárgyban a nemzetgyűlés asztalára? Pedig annak a kormányának sem volt egy cseppel sem kevesebb dolga és gondja, mint a mostaniaknak és a székely és csáné nép kiván-dorlása akkor -em volt semmivel sem nagyobb és veszteség a közös hazára nézve, sőt tán még olyan sem, miú ma, most.

Hazám polgárai, magyarok! Hazánk és nemzetünk végpusztulását ha megérni nem akarjuk, karoljuk fel önmag-unk azon nagy eszmét, melyek hazánk és nemzetünk felvirágzására, nem csupán a vég-enyészettől megóvására elkerülhetetlenül szük-ségesek.

A székely és csáné testvéreink kiván-dorlása egyik ezek közül, mert ha évről-évre 5-6 ezerrel pusztul fajunk e hon hatáiról csak azon részeken, hová fogunk jutni idővel? Elfogyunk, fajunk tökéletesen ki fog veszni, és ez méginkább siettetni fogja közeledésünket sirunkhoz, mert a székelyekkel és csánéokkal a magyar nemzet színe, virágai pusztulnak a nemzetnek.

Azért teljes lelkemből üdvözölve azon ne-mes lelkű hazafiakat, kik ezen ügyben a cse-lekvs terére léptek, csatlakozva hozzájuk nem-zeti létünk érdekében kérek mindnyájotokat, ve-lyétek ezen ügyet szívetekre polgártársaim, tegyünk meg mindnyájan mindent mint polgá-rok, erőnkhez mérve. De tegyünk meg mindent, a mit tehetünk az által is, hogy országosan intenzünk kérvényeket országunk képviselőihez, melyben kérjük a nemzetgyűlést miszerint, ut-aítsa oda a miniszteriumot, hogy a székely és csáné kivándorlásuk mielőbb elejét vegye, és pedig akként, hogy a tulzaporodott népessége két testvér népek itt hazánk határain nyer-jen helyet a letelepedésre.

„Hiszen oly kevesen vagyunk, hogy még

az apagyilkosnak is meg kellene kegyel-mezni!”

Dr. Tolle.

UJDONSÁGOK.

* A debreczeni függetlenségi párt t. tagjait van szerencsénk hazafias tisz-telettel meghívni a vasárnapi értekezletre, mely vidéki elvbarátainkkal együtt tar-tatik d. e. 9 órákor Király Mihály ven-dégüljében czéglédutczán.

Minden elvbarátunk szívesen látta-tik s a megjelenésre kérétek.

Hazafias üdvözlettel Debreczen, 1875. aug. 12.

A központi bizottság megbízásából

Gáloscy Gusztáv, Szatmári Károly, elnök.

* Vidéki t. elvbarátainkat, a kik vá-rosunkbán a vasárnapi értekezletre megjel-nenek, tisztelettel értesítjük, hogy velők s helybeli párthívünk közt a találkozási helyiség a „Debreczen” szerkesztőségi helyisége leend. S ide egész bizalommal fordulhatnak, s itt öszinte szívéllyességgel láttatnak.

Hazafias tisztelettel, Debreczen, 1875. augusztus 12. — Szatmári Károly, a „Debreczen” szerkesztője.

* A „debreczeni gyalogverseny-társulat” által a f. hó 29-én tartandó Debreczen-nagy-vári gyalogversenyre meghatározott szabály-zatok. Bona fide járás. Díjak. I-ső díj: egy arany érem a győztesnek, ha 15 óran belül a czélponthoz érkezik. II-ik díj: egy ezüst érem, ha 15 óran belül másodikként érkezik a czél-ponthoz. III-ik díj: egy bronce érem, ha 15 óran belül harmadikként érkezik a czélponthoz. Részletes propositiók. 1. §. Az indulás a nép-kerület bejárata előtt több választmányi tag és az indító jelenlétében történik, és pedig augusz-tus 29-én pontban 4 órákor reggel. Indító és bíráló: Farkas Géza, Cseecsey Mór, Boschetti András, Budaházy Endre, Grünvald József. Czélpont: Nagyváradon az indóháznál. 2. §. Indulás előtt minden pályázó kézfogás és be-csületszavával magát a járás szabályai szigorú megtartására és a futás teljes mellőzésére kö-telék. 3. §. Minden pályázó, a pyeredő ut-raj szerint a következő állomásokon kereszt-ül vezető országúton tartozik haladni, u. m.: Debreczen, M.-Pécs, Derecske, B.-Ujfalu, Sz.-Márton, M. Peterd, M.-Keresztés, Ártánd, Bors, Püspöki, Nagyvárad. 4. §. Nagyváradon a „debreczeni gyalogverseny-társulat” arra ki- küldött bizottsága, valamint a versenybírók egyike a pályázókat a czélpontnál bevárják, melynek könnyebb megtalálására a szükse-ges intézkedések megtéendők. 5. §. Az eredm-ény azonnali budapesti athletikai klub tit-kárságának sörnyöztetik. 6. §. Versenyruha nem ajánlatik, de egy megkülönböztető (szí-nes) szalag vagy sipka viselése az indulásnál s beérkezésnél kötelező. 7. §. Az érme át-a-dása a versenybíró által Nagyváradon történik a verseny napján. 8. §. Tét egy ezüst forint. — Jelentkezési (nevezési) zárnapp augusztus 21-éig.

* Kertészeti ügy. Vasárnap, azaz f. hó 15-én d. u. 5 órákor a kertészeti egyeslet csar-nokában dinnye-kiállításal ösz-sze-keztetett izlelés, s illetőleg ver-seny fog tartatni, melyre ezenel va-r-osunk összes nemes dnytermelőit van szer-enesém felhívni. — A verseny és izlelés fel-tételei leszenk: 1. A hely szűke miatt minden termelő egy fajból csak egy dinnyét állíthat ki. 2. Egyedül csak úgynevezett nemes faj dinnyék állíthatók ki. 3. Előbb a görög dinnye izleltenek, azután a sárgák. 4. Egy a helyszí-nen, nem érdekel tagokból megválasztandó háromtagú bíróság fog a kiállított dinnyék fel-tételt itélni. 5. Ezentul csak azon dinnyefo-ka-t csak olyan termesztőtől valókat lesz szabad a csarnokban árutatni, melyek a bíró-

ság által kitűnöknek találhatnak. Van szeren-csém egyszersmind megjegyezni, hogy vasár-naptól kezdve a csarnokban az egyeslet leg-ne-mesebb gyümölcsei is font számba kaphatók. — A dinnye versenyen pedig mindenki, ki a nemes dinnyéket szereti s ez tekintetben érde-kevel van, szívesen látta-tik. Cs a n á d y Ist-ván, a kertészeti egyeslet bizottságának el-nöke.

* A debreczeni tanítók közül többen je-len voltak a tegnapi tanítói gyámintézeti köz-gyűlésen H.-Hadházon. — Az alsó-szabolcs-hajdúkerületi ref. tanítók 1855-ben alapított 5000 frtnál több alaptőkével rendelkező gyám-pénztára fölött megelépnökövetkező szakava-tot tanácskozással, különösen kiemelendő a gyámintézeti választmány munkálata, mely szé-pen leleplezi az országos tanítói nyugdíjör-vény szerelme voltát. Az alsó-szabolcs-hajdú-kerületi tanítók e téren kifejtett lelkes törek-ve méltánylatot és elismerést érdemel. (A munkálattal beküldését kérjük. S z e r k.)

* A dalárda tagjai a tegnapi első próbán igen szép számmal jelentek meg. Egyszersmind Komlóssy Lajos elnök előterjesztette a megje-lent tagoknak, hogy nagytiszteletű Révész Bá-lint püspök átiratot intézett a dalárdához, a melyben augusztus 18-án a király születése napján és augusztus 23-án a megboldogult Ferdinánd királyunk tiszteletére adandó isteni-tiszteleten működésre felkéri a dalárdát, mely felszólításra azon határozat hozott, hogy mi-után a dalárdának fele majdnem egészen új tagokból áll, a kik részt nem vehetnének ily hamar nyilvános működésben és így a dalárda e cím alatt meg nem jelenhet, hanem azért a fenntöltéjéért az elnököt megjelölték — az on-magától ajánlott régi tagokból s ezt kiegészítve a Fischer-dalárda tagjaiból leend a szük-ségtel chorus összehívva.

* Debreczeni cirkus. A Sidoli Serena ja-vára adottot tegnapi műlovaslás, eromutatvány és testgyakorlatokról el lehetett jó lélekkel mondaní „ne tovább.” Itt minden egyes játszó a szó teljes értelmében kitűnően bizonyította be művészi jártasságát. Volt is egészen telt cirkus, volt a kitűntések és tetszésnyilatko-zatoknak, ismétléseknek, rivalgó ujjongásoknak majdnem szakadatlan folyama; ugy hogy ez est élvezete testgyakorlati férfiakat is bűmulásig leragadt. Ma ismét nagy és fényes előadás leend, az erőművészetben a kitűnő Fillicsalád javára.

* Az ungvári dalárda zászlófelszentelési ünnepeit augusztus 20-án tartja meg. Az ünnepekre a debreczeni dalárda is alkalmasint küldöttséget fog kinevezni.

* Hártingny asszony leánynevelő intéze-tében, mint már említettük, mult hétfőn tar-tattak meg az évi zárviszák. Megjelent ez al-kalomra többek kíséretében fotósztendő — H u z l y K á r o l y prépost ur is, kit az in-tézet egyik kitűnő növendéke, Mandel Juliska k. a fogadott. A vizsgálatok nagyszerű er-deménye általában a legkellemesebb benyomást tette a jelenlévőkre, s különös megemlést érd-mel Mandel Juliska k. a. helyes feleleteivel és kitűnő szavallata által nagy megelépetben részesítte a vizsgán megjelenteket.

* A nagy-kerekűi izr. szegény család részére Sámsonból szerkesztőségünkhöz 15 ft. küldetett be. (Lásd „Vidék” című rovatunk-ban sámsoni levelünket.) Eddigélle e czéla-rgyult nálunk 77 ft. 65 kr.

* Sport. Vasárnap augusztus 15-én — a vadászörvények szerint — fel lesz szabadíva a nyul- és fogolyvadászat. Városunkból so-kan készülné: a vadászati idény első napját kü-n, a regényes zöldből eltölteni. Persze a a regényes időtöltés közben a vacsorára való izletes pecsenyék is megkerítetnek, már az ugvig régóta hajtóló éhes tarisznyákból.

* Uj tankönyv. A gyakorló iskola kitűnő tanítója Kállay István „Magyar történeti életrajzok” cím alatt új tankönyvet irt az elemi iskolák 3-ik s 4-ik osztálya számára. A művet, mely már sajtó alatt van, Csáthy Ká-roly adja ki.

* A margitai kerületben az adó alá össe-írott puszkák száma 500-at teszen. Gyhcy ö-r-vendhet e hírnök.

* Az „Uj idők” című jelesen szerkesz-

tett szépirodalmi, társadalmi és művészeti het-i lap (divat-tárczával) 32-ik s augusztus 7-iki száma a következő válogatott tartalommal je-lent meg: „Levelek egy leányhoz,” Reviczky Gyulától; „Egy szép gyermeknek” (ered. költ.) Bartók Lajostól; „Egy pikáns történet” (ered. elbeszélés) Szulovszky Etelától; „Edward Gray” (Tennyson költeménye) S. J.; „Hitele-zők, mint házasságszerzők” (Sacher Mazoch el-beszélése); „Pillanatnyi igazságok” (Vacano Emil elbeszélése); „Az utolsó fejezet” (Haléy Lajos rajza) Liszka Bélától; „A jótékonyág anyja” Jánki Györgytől; „Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek.” A horitokon: „Előzetési felhívás. Milyenek a nők?” című munkára (irta Benedek Aladár), divattárca-üzemek, (vidéki élet, Hymen, számréjtény, battulány, a szerkesztő nyilat választ, szikrák, vegyesek. Ez igen kedvelté vált csinos hetilapot szer-kesztő Benedek Aladár s előzetési ára négy-érvé 2 frt 30 kr; félévére 5 frt, megrendelések a kiadóhivataltba, Budapest: Zöldfa-utca 10. sz. II. emelet 13. ajtó intézendők.

* Tegnapi delután megátadott lapunk szerkesztője a szerkesztés iródban, s ennek illő megtörőla végett a törvényes lépéseket megteszi.

Szerkesztői nyilt posta.

— B é c s b e. Csak tovább! Füg a társadalmi élet érdekelt lehetne ott gyülebbe renni. — H. Szoboszló r. Kozsón a szép cikket Miskolc is nagyon szívesen látjuk, sőt kérjük. — Hegy-köz i n e k. Vasárnap a mihalgyfalvai ügyfelekkel, re-méltem, itt leszen. Hat Guszt? — Ny i r e g y h a-zára. Holnap jön. Nagyon jól van. Csak minél job-ban kell tenni a vasat. — A h e t u m o g e r t e k. Emlékeztetek 3 év előttre. Legyetek boldogok. Itt csak három „moger” maradt.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos: SZATMÁRI KÁROLY. Főmunkatárs: TISZAI DÁNIEL.

Nyilatkozat.

Balázs Kálmánt és Oláh Józsit, mint is-mert zenevezéreket felhívom, hogy mindenik vezér külön-külön negyed magával lépjen az én négy tagból álló társaimmal a zenéde helyi-ségében zeneversenyre; a kik azonban erre nem mernek vállalkozni, s így azon tettekkel elismerték ellenben gyengeségüket.

Boka József.

Hirdetés.

A n mélt. kir. pénzügyminiszterium f. évi július 24 én kelt 38,155. sz. a rendelete alapján, a debreczeni kerület kir. kataszterigazgatósága számára egy 10-12 szobából álló lakás szándékol-tatván több évre kibérelteti; felhiva-nak azon háztulajdonosok, kik ilyenrel rendelkeznek, sziveskedjenek ajánlatai-ka-t az igazgatóság jelenlegi helyiségé-ben (czéglédutczán, 2575.) napoként dél-után 3-6 óráig benyujtani.

Debreczen, aug. 11-én 1875.

Kir. kataszteri igazgatóság.

Sáska Károly

„NAGY PERECZHEZ” címzett s üte-mény á r u l d á j á b a egy áruló nő — a ki biztosíték kimutatása mellett a német nyelvben is jártassággal bír, jövő szept. 1-től fogva felvétetik.

Továbbá egy jó házból való 13-14 éves ifju a pékmesterségre színt felvétetik. Er-tekezhetni fent nevezett tulajdonossal n.-vá-radutca végén 3484. sz. alatt.

267 1—

H I R D E T É S E K.

Csak a legjobb gép a legjutányosabb! Családi varrógép 55 frt. Kedves kötelességemnek ösmerem a t. cz. közönséget figyelmeztetni, — hogy egy előnyös üzlet kiterjedésénél fogva, melyhez Európa legelső és leghíresebb gyá-rából kikerült néhány száz varrógép tartása által jutottam, 1875. évi jan. 1-től képes vagyok minden ebbeli hozam intézett kiválmaknak eleget tenni. Es mivel csak a legjobb gép a legjutányosabb, képes vagyok az ösmert előnyöl fogva, eddig még nem létezett vételárakat szabni, és pedig: Egy tökéletesen felszerelt Wheeler- és Wilson-féle családi var-rógép, a szükséges kellekkel. jótállás, becsomagolás és betanítással együtt: 55 frt — és feljebb — 55 frt föltételezve annak finomabb, — diszesebb kiállítása a legpompásabb példányig — mely valódi dísz a szobának. Megjegyzendő, hogy ezen előnyösen ismert gépeknek egyedüli rak-tára — melyekből évente 20,000 darab jó forgalomba — Debreczen és vidékére csakis nálam létezik. Egyszersmind ajánlom ugy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönségnek gazdagon ellátott zongora-eladó és kikölcsonzó üzletemet; varrógép és zongora kijavításokat elfogadok — gouvirozást, tüzdzést és elönyoma-tást elvállalok. MENTZE A. H. családi varrógépek és zongora-eladó raktár Széchenyi-utca 1813. szám. 26 8-12

Mindenemü külső titkos betegségeket és borbajokat, gyógyít RICORD párizsi egyetemi tanár egyedül biztos gyógyomódja szerint Dr. Weisz Gyula. a budapesti csász. és kir. katona főkór-ház volt osztályorvos, kiérdemült állam-vasut és bányamü-örvos. — Lakik: Mik-lósutca Mó z s Lajos-féle ház 2079. 258 5-5

Eladó szőlő. A Tóczóskert alsó járásában 7/4 kapa jó karban levő szőlő, nagyszámu termő nemes gyümölcsfákkal, pajtvával, szüretelő edényekkel, függő gazdag termésével együtt — kedvező feltéte-lek mellett — eladó. Értekezhetni a tulajdonossal kishatvan-cserepes-utczán 1339-ik szám alatt. A hol több jól kezelt és nemes gyümölcsfákkal díszes eladó szőlőről is lehet értesített venni. Ugyanott eladó tesz-gyakorló nyugtót is találattik. 232 4-6

BURGER LIPÓT női és féfi divatkereskedése DEBRECZENBEN ajánlja a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe: Fehérnemü raktárát u. m. női, férfi és gyermekingek, alsó szoknyák, nadrágok, hálóraklik, miederek — kézelők és nyak-kendőkkel. Továbbá selyem, rips, habos és bársonyszalagok minden szíubén és szélességben, francia, gipür bloud és valensin csipkék, moull, tarlatán, musslin, organtín és chiffonok egyedüli gyári raktárát. Női férfi és gyermekharisnyákat és valódi prágai keztyűiket. Francia virágok, menyasszonyi koszoruk, kötő és horgoló pamutok és czérmák s ezenkívül mindenféle paplanok és szőnyegek legnagyobb választékban és legjobb minőségben kaphatók. A t. cz. és n. é. közönség becses látogatását kéri Burger Lipót. Piacutca 2139. sz. a Tornay kávéházzal és Csanak József ur füzkereskedésével szemben. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöl-tetnek. Azon megvásárolt árucikkek, melyek nem tetszenek be-cseréltetnek. 178 (18)